

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

2208 2024-cü il tarixli
328/32-507/pey nömrəli əmrinə
94 nömrəli əlavə

“Logistika operatoru”
ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2024

“Logistika operatoru” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030204
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 4323
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 4
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Nəqliyyat
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Nəqliyyat və logistika
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** ümumi orta təhsil bazasından: 2 və ya 3 il, tam orta təhsil bazasından 1 il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin ixtisas modulları üzrə qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na, ümumtəhsil fənləri üzrə attestasiya “Ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.
- 10. Ümumtəhsil fənləri üzrə tədrisin təşkili** tam orta təhsil səviyyəsində tədrisin təşkili normativlərinə uyğun həyata keçirilir.

Peşənin təsviri, xüsusiyyəti, inkişaf perspektivləri

Logistika operatoru, yüklərin səmərəli şəkildə daşınması yollarını müəyyən edir, müqavilələrin icrasına nəzarət edir və tərəflərin ehtiyaclarını qarşılamaq üçün sənədləşmə işlərini həyata keçirir. Operator malların daşınmasını təşkil etmək üçün müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən, o cümlədən avtomobil, dəmir yolu, hava və dəniz nəqliyyatından istifadə edir. Logistika operatorları malların daşınması və saxlanması, eləcə də logistika xidmətlərini planlaşdırır, təşkil edir, idarə edir və onların monitorinqini aparırlar. Onlar, əsasən xidmətlərin göstərilməsi, sifarişlərin qarşılanması və satış sahələrində fəaliyyət göstərir, həmçinin logistika və təchizat zəncirində iştirak edən tərəflərin qarşılıqlı fəaliyyətinə nəzarət edirlər.

Məşğulluq imkanları:

Tələbə təhsilini başa vurduqdan sonra müxtəlif logistika, nəqliyyat və yükdaşıma şirkətlərində ixtisası üzrə əmək fəaliyyəti ilə məşğul olaraq, təcrübə qazanmaqla rəhbər vəzifələrə keçmək və habelə, ixtisası üzrə öz sahibkarlıq işini açmaqla, özünü- məşğulluq üçün yaxşı imkanlara sahibdir.

Peşə üzrə səriştə səviyyəsi:

Biliklər	Bacarıqlar	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none">▪ Təchizat zəncirinin idarə edilməsi▪ Logistika anlayışı və onun mənası▪ Logistikanın sahələri (tədarük, istehsal, paylaşdırma, geriye logistika)▪ Logistika xidmətləri▪ Logistika xidməti təchizatçıları Logistika ilə bağlı qanunvericilik və hüquqi əsaslar▪ Anbarlamanın təşkili və anbar idarəetmə proqramları▪ Logistikada müqavilələr, öhdəliklər və sığorta▪ Logistikada beynəlxalq	<ul style="list-style-type: none">▪ Məlumatların (o cümlədən, coğrafi məlumatların) araşdırılması, təhlili, hazırlanması və təqdim edilməsi▪ Qanunvericiliyin təhlili▪ Sifarişlərin hazırlanması▪ Əlaqələrin qurulması▪ Hesablama bacarıqları▪ Logistikada xərclərin uçotu və nəzarətinin aparılması▪ Yüklərin təhlükəsiz daşınmasını təşkil etmək bacarıqları▪ Sənədlərin hazırlanması▪ Məlumatların qeydiyyatının aparılması	<ul style="list-style-type: none">✦ Nəzarət altında işləmək, kiçik səlahiyyətlərə malik olmaq;✦ Təcrübə tələb edən fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsi və əlaqələndirilməsi üçün məsuliyyət daşımaq;✦ Öz fəaliyyətlərini planlaşdırmaq və nəticələri barədə hesabat vermək;✦ Digər şəxslərlə əməkdaşlıq etmək və komandada işləmək.

	Yüklərin saxlama	
--	------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ müqavilələr, öhdəliklər və sığorta Logistikada ödəniş ▪ əməliyyatları və mühasibat Logistikada beynəlxalq ▪ ödəniş əməliyyatları və mühasibat Yük-gömrük sənədləri Nəqliyyat növləri (dəmir ▪ yolu, avtomobil yolu, hava, dəniz) Nəqliyyat və ▪ logistikada informasiya və rabitə sistemləri ▪ Beynəlxalq yük daşımaları Yükdaşımalar və logistikada proses ▪ yönümlü xidmətlərin göstərilməsi Təhlükəli mallar, onların ▪ mühafizəsi və təhlükəsizliyi ▪ Qruplaşdırma və əlaqəli nəqliyyat Avadanlıq və proqram təminatı sistemlərinin, əməliyyat sistemlərinin, standart proqram təminatlarının və şirkətə 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seçimlərinə görə fərqləndirilməsi Peşə tapşırığının ▪ müstəqil planlaşdırılması və yerinə yetirilməsi ▪ İş icra edərkən mümkün problemlərin həlli Hesabatvermə 	
--	--	--

<p>məxsus proqramların xüsusiyyətləri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ İnformasiya və məlumatların idarə olunması ▪ Ətraf mühitin mühafizəsi ▪ Coğrafi biliklər 		
--	--	--

Peşə üçün spesifik tələblər:

Müəyyən olunmamışdır.

İxtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

“Logistika operatoru” ixtisası üzrə mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı azı 5 il, istehsalat və ya 1 il pedaqoji təcrübəsi olmalı, tədris etdiyi modullar (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılamalıdır.

İxtisasın adı: Logistika operatoru								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərinin miqdarı					məsləhət
			I	II				
			15	10	3	9	1	
	2	3	4	6	7	8	9	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1				
2	Hesablama əməliyyatları	45	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30		3				
4	Sahibkarlıq	30	2					
5	İKT-dən istifadə	45	3					
	Baza modulları üzrə cəmi	175	9	4				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri							
6	İş yerində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	25	1	1				
7	İqtisadiyyat və sosial işin əsasları	45	3					
8	Yükdaşıma və nəqliyyatın əsasları	80	4	2				
9	Beynəlxalq yükdaşıma	25	1	1				
10	Daşıma xərclərinin hesablanması	30		3				
11	Təhlükəli mallar, mühafizə və təhlükəsizlik	20		2				
12	Logistikanın əsasları	75	5					
13	Anbar idarəçiliyi və müqavilə logistikası	50	2	2				
14	Logistika məlumat sistemləri	30		3				
15	Biznes mühasibatlığının əsasları	30		3				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri cəmi	410	16	17				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	395	10	14	35	0		
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		

	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1340	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20						20
	YEKUN	1360						

İxtisasın adı: Logistika operatoru (ümumi orta təhsil)										
Təhsil müddəti: 2 il										
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatları n miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərslər saatlarının miqdarı							məsləhət saatları
			I kurs			II kurs				
			I	II	III	I	II	III		
			15	20	3	15	10	12	1	
1	Çağırışaqədərki hazırlıq	60	1	1		1	1			
2	Fiziki tərbiyə	60	1	1		1	1			
3	Ana dilində ünsiyyət	30	2							
4	Xarici dildə ünsiyyət	45	3							
5	İKT-dən istifadə	45	3							
6	Hesablama əməliyyatları	30				2				
7	Sahibkarlıq	40		2						
8	Peşə etikası	40		2						
9	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30					3			
10	Estetika və mədəni özünüifadə	30				2				
		410	10	6	0	6	5			
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	895	14	15	0	15	16			
11	İş yerində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	35	1	1						
12	İqtisadiyyat və sosial işin əsasları	85	3	2						
13	Yükdaşıma və nəqliyyatın əsasları	160	4	5						
14	Beynəlxalq yükdaşıma	70	2	2						
15	Daşıma xərclərinin hesablanması	75				3	3			
16	Təhlükəli mallar, mühafizə və təhlükəsizlik	50				2	2			
17	Logistikanın əsasları	160	4	5						
18	Anbar idarəçiliyi və müqavilə logistikası	125				5	5			

19	Logistika məlumat sistemləri	85				3	4			
20	Biznes mühasibatlığının əsasları	50				2	2			
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	900	11	14	35	14	14	0		
	İstehsalat təcrübəsi	480						40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	2685	35	35	35	35	35	40	0	
	Məsləhət	20								20
	YEKUN	2705								

İxtisas: Logistika operatoru										
Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)										
№	<u>Modullar/Fənlər</u>	Saatların miqdarı	Kurslar və yarım illər üzrə həftəlik saatların miqdarı							məsləhət
			I kurs		II kurs		III kurs			
			18	20	18	20	15	10	12	
	Ümumtəhsil fənləri									
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	1		
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2			
3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	1		
4	İnformatika	152	2	2	2	2				
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1				
6	Fizika	76	1	1	1	1				
7	Biologiya	76	1	1	1	1				
8	Cografiya	76	1	1	1	1				
9	Kimya	76	1	1	1	1				
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2				
11	Çağırışa qədərki hazırlıq	101	1	1	1	1	1	1		
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəm:	1731	21	21	21	21	7	3	0	
	Baza modulları									
12	Peşə etikası	40				2				

13	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	30						3		
14	Sahibkarlıq	40		2						
15	İKT-dən istifadə	45					3			
	Baza modulları üzrə cəm:	155	0	2	0	2	3	3	0	
	İxtisas modulları	767								
16	İş yerində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	36	2							
17	İqtisadiyyat və sosial işin əsasları	74	1	1	2					
18	Yükdaşıma və nəqliyyatın əsasları	130	2	2	3					
19	Beynəlxalq yükdaşıma	60				3				
20	Daşıma xərclərinin hesablanması	45					1	3		
21	Təhlükəli mallar, mühafizə və təhlükəsizlik	50					2	2		
22	Logistikanın əsasları	152	2	2	2	2				
23	Anbar idarəçiliyi və müqavilə logistikası	85					3	4		
24	Logistika məlumat sistemləri	85					3	4		
25	Biznes mühasibatlığının əsasları	50					2	2		
	İxtisas modulları üzrə cəm:	767	7	5	7	5	11	15	0	
	İstehsalat təlimi	882	7	7	7	7	14	14		
	İstehsalat təcrübəsi	480							40	
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərslər yükü	4015								
	Məsləhət saatları	20								20
	Yekun	4035	35	35	35	35	35	35	40	

İxtisasın adı: "Logistika operatoru" (pilot)								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərinin miqdarı					məsləhət
			I	II				
			15	10	3	9	1	
	2	3	4	6	7	8	9	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1				
2	Hesablama əməliyyatları	45	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30		3				
4	Sahibkarlıq	30	2					
5	İKT-dən istifadə	45	3					
	Baza modulları üzrə cəmi	175	9	4				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri							
6	İş yerində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	25	1	1				
7	M1-L2 Logistika giriş	30	2					
8	İqtisadiyyat və sosial işin əsasları	30	2					
9	Beynəlxalq yükdaşıma	45	1	3				
10	Daşıma xərclərinin hesablanması	30		3				
11	Təhlükəli mallar, mühafizə və təhlükəsizlik	30	2					
12	O5-L2 Yük daşıma əməliyyatlarına giriş	35	1	2				
13	O3-L2 Anbar idarəçiliyinə giriş	35	1	2				
14	M2-L2 Müştəri xidmətləri və marketinqə giriş	30		3				
15	Biznes mühasibatlığının əsasları	60	2	3				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri cəmi	350	12	17				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	455	14	14	35	0		
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslərinin yükü	1340	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20						20

YEKUN	1360							
-------	------	--	--	--	--	--	--	--

Qeyd: “Logistika operatoru” (pilot) yalnız Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində tətbiq ediləcəkdir.

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət
Modulun kodu: 1
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazım olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi biləcək, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gündəlik həyatda sadə cümlələr ilə özünü ifadə edir
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini təsvir edir
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır
Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları təsvir edir
3. Maliyyə ilə bağlı məsələlərdə ünsiyyət qurur

4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır
Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyalar aparmağı bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini şərh edir

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları
Modulun kodu: 2
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir
Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparır
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxımları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılımları) bank krediti üzrə hesablayır
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır

5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir
Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayır və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındakı diaqramları qurur
Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur
4. İndexslər qanunu tətbiq edir
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir
Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyasını izah edir
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta)
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir

Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır

3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmununa necə tətbiq edilməsini təsvir edir
Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları qoruyur
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.

3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir
2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir
3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir
4. Peşəkarlığın karyera inkişafındakı rolunu dərk edir
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır

Qiymətləndirmə meyarları
1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır
2. Vaxtın idarə olunmasındakı əsas yanaşmaları təhlil edir
3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtın idarə olunması arasında əlaqəni izah edir
4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır
5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir
2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir
3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir
4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir
5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir
Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir
2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir

Modulun adı: Sahibkarlıq

Modulun kodu: 6

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımı resursları müəyyənləşdirib toplamağı və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir
2. Marketing planını hazırlayır
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır
5. Büdcəni planlaşdırır
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Estetika və mədəni özünüifadə
Modulun kodu: 7
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə Azərbaycan müəlliflərini və rəssamlarını təhlil etməyi, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim etməyi, kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil etməyi və onlardan düzgün şəkildə istifadə etməyi, etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edib onlardan istifadə etməyi bacaracaqdır
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsas əsərlərini şərh edir

Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycanın 3 görkəmli yazıçısının əsərlərini təhlil edir
2. Azərbaycan musiqi sənətinin 3 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını təhlil edir
3. Azərbaycanın 3 görkəmli vizual rəssamının əsərlərini təhlil edir
Təlim nəticəsi 2: Dünya incəsənət nümunələrini və məşhur mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsərlərini şərh edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dünyaca məşhur 3 mədəniyyət sahəsinə müəyyən edir
2. Mədəniyyət sahələri haqqında məlumatları təhlil edir
3. Seçilmiş mədəniyyət sahələrinin şifahi təqdimatını verir
4. Başqalarına mədəniyyət sahələrinin təqdim edilməsinə dair konstruktiv rəy verir
5. 3 mədəni sahənin yazılı təqdimatını hazırlayır
Təlim nəticəsi 3: Kreativlik və estetik anlayışlarını təhlil edərək onlardan istifadə edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Estetika anlayışını təhlil edir
2. Kreativlik anlayışını təhlil edir
3. Estetika anlayışından istifadə edərək kreativ ideyalar təqdim edir
Təlim nəticəsi 4: Etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ölkəmizə xas nəzakət qaydalarını şərh edir
2. İş yerində etiket qaydalarını tətbiq edir
3. Ayrı-ayrı ölkələrdə istifadə edilən etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edir
Modulun adı: Fiziki tərbiyə
Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Hərəkəti vərdiş və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir
3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət
Modulun kodu: 9
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkarlıq məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerindən kənarında kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materialı şifahi olaraq təqdim edir.

4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Çağırışaqədərki hazırlıq

Modulun kodu: 10

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir
2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır
3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir
4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir

Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyələndiyini nümayiş etdirir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir
2. Müasir döyüş vasitələrini təsvir edir
3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir
4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhəlinin mühafizəsi haqqında biliklərini təsnif edir
5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir
6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir

Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sağlam həyat tərzini üzrə bilikləri əlaqələndirir
2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir
3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir

4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir
5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımını yerinə yetirir

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları
Modulun kodu: 11
Modulun ümumi məqsədi: Modul başa çatdıqdan sonra tələbə, əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenasıqaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş üsullarına riayət edir
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır
Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqləri sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşısını ala biləcək tədbirləri və yanğının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir
4. Nərdivanların, meydançaların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir
Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür
Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir
Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ekoloji qanunları təsvir edir

2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır
5. İşləri başa çatdırdıqdan sonra ətraf mühitin qorunması naminə ərazini təmizləyir

Modulun adı: İqtisadiyyat və sosial işin əsasları
Modulun kodu: 12
<p>Modulun ümumi məqsədi:</p> <p>Modulun məqsədi iqtisadi reallığı başa düşmək üçün vacib bazanı təqdim etməkdən ibarətdir hansı ki, bu iqtisadi reallıq özəl və ictimai yerlərdə, fərdi sahibkarlıqda və yaxud makroiqtisadi qarşılıqlı asılılıqlarda mövcuddur. Əlavə olaraq, modulun məqsədi bir -biri ilə əlaqəli, funksional, prosesli və dəyişkən iqtisadi reallıq üçün maarifləndirməni və anlayışı yaratmaqdan ibarətdir. İqtisadi hadisələrin qərar qəbul edənləri, həmçinin iqtisadi nəzəriyyələrin mümkünlükləri və limitləri təsvir ediləcək.</p>
Təlim nəticəsi 1: İqtisadi prinsiplə tanış olur
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sosial rifahı və var-dövləti fərqləndirir
2. Sərmayenin növlərini fərqləndirir
3. İstehsalın amillərini təsvir edir
4. İstehlakın əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
5. Qənaətin əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
6. Kapitalın əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 2: Qiymətin funksiyalarını anlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Həqiqi və iqtisadi xərclərin növlərini fərqləndirir
2. Dəyişkən və sabit xərcləri fərqləndirir
3. Vaxt elementini və xərci başa düşür

4. Qısa müddətli xərcləri izah edir
Təlim nəticəsi 3: Bazar iqtisadiyyatı şəraitində rəqabət şəraitini anlayır (olixopoliya, inhisarçılıq)
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mükəmməl rəqabətli bazarın əsas xüsusiyyətlərini izah edir
2. Qeyri-kamil rəqabətin növlərini fərqləndirir
3. İnhisarçılığın əsas xüsusiyyətlərini izah edir
4. Olixopolianın əsas xüsusiyyətlərini izah edir
5. Duopolianın əsas xüsusiyyətlərini izah edir
Təlim nəticəsi 4: Qiyməti, məhsulu və ya vəziyyəti müəyyən edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gəlir düsturunu təsvir edir
2. Ümumi gəlir və orta gəliri fərqləndirir
Təlim nəticəsi 5: Biznes təşkilatlarının əsas funksional sahələrini anlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Funksiyaların əsas növlərini fərqləndirir
2. Funksional sahələrin məqsədlərini izah edir
3. İstehsal, administrativ, müştəri xidməti, paylama, maliyyə, insan resursları, informasiya kommunikasiya texnologiyaları, marketing, satış, tədqiqat və inkişaf funksiyalarının əsas xüsusiyyətlərini izah edir

Modulun adı: Yükdaşıma və nəqliyyatın əsasları
Modulun kodu: 13
Modulun ümumi məqsədi: Nəqliyyat zənciri boyunca gedən proseslər əsasən standartlaşdırılmışdır; bu, müvafiq informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının istifadəsinə də aiddir. Müxtəlif qanuni müddəalara uyğunluq bu modul üçün həlledicidir. Fərdi proseslər daxilində pozulmalar baş verərsə, xüsusi bir hərəkət və vəziyyətə əməl edilməlidir.

Təlim nəticəsi 1: Göndəriləcək malları götürür və yükün çəkisini və yük həcmi təyin edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Bağlamanın növlərini fərqləndirir

2. Xalis və ümumi çəkini fəqləndirir

3. Həcmi və həcm çəkisini fəqləndirir

4. Yüklənə bilən çəkini fərqləndirir

Təlim nəticəsi 2: Nəqliyyatın növlərini və istifadəyə yararlı nəqliyyatı müəyyən edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hər bir nəqliyyat növünün üstünlüklərini və çatışmazlıqlarını qiymətləndirir

2. Uyğun nəqliyyat növünü seçir

3. Müştəri tələblərinə uyğun nəqliyyatı seçir

4. Yükdəşimə tələblərinə uyğun nəqliyyatı seçir

Təlim nəticəsi 3: Uyğun vəsaitlərdən, nəqliyyat vasitələrindən və yükləmə vasitələrindən istifadə edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yükləmə/boşaldılma yerlərində məhsulların təhvil verilməsini müştəri ilə müzakirə edir

2. Dəzgahları, işləmək üçün lazım olan əməyi qiymətləndirir

3. Uyğun xidmət təchizatçısını seçir

4. Müştərinin tələblərinə uyğun olaraq təhvil verilməni nümayiş etdirir

Təlim nəticəsi 4: Göndərmə növündən və təyinat yerindən asılı olaraq malları yükləyir, yığır və mühafizə edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yükləmə planını daşıyıcı ilə müzakirə edir

2. Qablaşdırma növünə, çəki paylamasına görə yükləmə planı yaradır

3. Stevedors/daşıyıcıların yerləşdirmə/təminat planını müzakirə edir

4. Nəqliyyat bölməsində yüklərin yerləşdirilməsini və təhlükəsizliyini təmin edir

Təlim nəticəsi 5: Təhlükəli yüklərin daşınması zamanı spesifikasiyalara uyğun olaraq lazımı nəzarət, yükləmə, bərkitmə və etikətləmə tədbirlərini həyata keçirir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Təhlükəli yüklər üçün təhlükəli malların idarə edilməsi (TMİ) şirkətini işə götürür
2. Təhlükəli malları TMİ şirkəti ilə müzakirə edir
3. TMİ şirkətini təhlükəsizlik pasportu ilə təmin edir
4. Sənədlərin, etikətləmə və bağlamanın təhlükəli malların bəyannaməsinə uyğunluğunu qiymətləndirir

Modulun adı: Beynəlxalq yükdaşıma

Modulun kodu: 14

Modulun ümumi məqsədi:

Modulun məqsədi yükdaşıma şirkətlərinin nə etdiyini və hansı xidmətləri təklif etdiklərini sadalamaqdır. Təcrübəçişəxs beynəlxalq yük daşımalarının, istehsalçıdan və ya istehsalçıdan bir bazara, müştəriyə və ya son paylama nöqtəsinə mal almaq üçün fiziki və ya korporasiyalar üçün göndərmələrin təşkil edilməsindən ibarət olduğunu öyrənəcək. Təhsilənlər bütün sənədləşmə işlərini hazırlayan, sifariş verən və məsuliyyət daşıdıqları hər bir sektor üçün tələb olunan ödənişləri təşkil edən ekspeditorlar haqqında məlumat əldə edəcəklər.

Təlim nəticəsi 1: Müştərinin maddi ehtiyaclarını, mümkün həll yollarını müəyyən edir və həllər üçün təkliflər hazırlayır

Qiymətləndirmə meyarları

1. Xüsusi müntəzəm çatdırılmalar üçün müştərinin istəyini qiymətləndirir
2. Müştəri ehtiyaclarını nəzərə alaraq fərqli marşrutları və nəqliyyat növlərini müqayisə edir
3. Hər bir variantın risklərini, tranzit vaxtını və dəyərini qiymətləndirir
4. Ən yaxşı variantı olan müştəriyə təklif hazırlayır

Təlim nəticəsi 2: Şirkətdə və üçüncü tərəflərdə logistika xidmətlərinin göstərilməsi üçün təkliflərin müəyyən edilməsinə və qiymətləndirilməsinə kömək edir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Nəqliyyat şirkətlərinin təkliflərini qiymətləndirir (yükləyicilər/daşıyıcılar)
2. Gömrük broker şirkətlərinin təkliflərini qiymətləndirir
3. Anbar şirkətlərinin təkliflərini qiymətləndirir
4. Xüsusi avadanlıq təchizatçıları (forklift, kran) qiymətləndirir
Təlim nəticəsi 3: Logistika xidmətlərinin həyata keçirilməsindəki prosesləri və vəzifələrin bölgüsünü təsvir edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yükdaşıma üçün logistika planı yaradır
2. Hər bir təchizatçıyı logistika prosesinin hər mərhələsində müəyyən edir
3. Logistika planına uyğun olaraq hər bir təchizatçıya tapşırıqlar paylayır
4. Hər bir tədarükçünün fəaliyyətinə nəzarət təşkil edir
Təlim nəticəsi 4: Logistika zəncirlərində iştirak edən tərəflər arasında məlumat axınının təmin edilməsində iştirak edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yükdaşıma üçün logistika planı yaradır
2. Hər bir təchizatçının logistika planına uyğun olaraq lazımi məlumat və sənədləri almasını təmin edir
3. Əlaqələndirici təchizatçıların vaxtında əlaqə qurmasını təmin edir
4. Məlumat axını, yüklərin cari vəziyyətinin yenilənməsi üzərində nəzarət aparır
Təlim nəticəsi 5: Logistika proseslərindəki yayınmaları müəyyən edir və onların aradan qaldırılmasına kömək edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Logistika prosesində ilkin plandan yayınmanı müəyyən edir
2. Yayınmanın səbəblərini qiymətləndirir
3. Yayınma nəticələrini minimuma endirmək üçün mümkün variantları təhlil edir
4. Gələcəkdə oxşar yayınmaları aradan qaldırmaq üçün lazımi tədbirlər görür

Modulun adı: Daşıma xərclərinin hesablanması

Modulun kodu: 15**Modulun ümumi məqsədi:**

Təhsilalanlar satış konsepsiyalarının seçilməsində hədəf qruplarının əhəmiyyətini dərk edir və hədəf qrupuna uyğun bir logistika şirkəti üçün satış konsepsiyalarını planlaşdırır və dizayn edə bilirlər. Təhsilalanlar keyfiyyət təminatı tədbirlərini nəzərə alaraq müştəri sifarişlərinin işlənməsini planlaşdırmağı və əlaqələndirməyi öyrənəcəklər. Təhsilalanlar yüklərin yüklənə bilən çəkisini hesablamağı, müxtəlif nəqliyyat növləri üçün yük xərclərini hesablamağı, gələn vəzifələri təyin etməyi, nəqliyyat marşrutlarını təyin etməyi və təkliflər hazırlamağı öyrənirlər.

Təlim nəticəsi 1: Müştərinin maddi ehtiyaclarını, tətbiq variantlarını müəyyən edir və həll yolları üçün təkliflər hazırlayır**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Müştərinin vaxt, nəqliyyat növü, təhlükəsizlik və qiymət ilə bağlı tələblərini müəyyən edir
2. Müştəri tərəfindən tələb olunan xidmətləri müəyyən edir
3. Müştərinin tələbini qiymətləndirir (say, çəki, həcm, daşımanın xüsusiyyəti)
4. Hər nəqliyyat rejimi üçün yüklənə bilən çəkini hesablayır
5. Qeyri-nəqliyyat xidmətlərini hesablayır

Təlim nəticəsi 2: Xərclər və təxminlər hazırlayır və malların hərəkəti və onların ixracı, idxalı və tranziti ilə əlaqədar xərcləri hesablayır (məsələn, çatdırılma və çıxarılma xərcləri, yük xərcləri, boşaltma xərcləri, gömrük rüsumları, vergilər, sığorta, aralıq saxlama xərcləri)**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Üçüncü tərəflərin hər bir təklifini aralarında adekvat seçim etmək üçün qiymətləndirir
2. İdxal/ixrac xərclərini hesablayır
3. Rüsumları, vergiləri, digər ödənişləri hesablayır
4. Digər ödənişləri terminal, işləmə kimi hesablayır
5. Göstərilən xidmətlərə əsaslanaraq yekun qiyməti hesablayır

Təlim nəticəsi 3: Müştərilərə məsləhət verir və qiymət təklifləri hazırlayır, məsələn, xidmət təklifləri, tariflər, xüsusi nəqliyyat problemləri və malların uyğun şəkildə qablaşdırılması və yük xərcləri
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yükün xarakteri, çatdırılma vaxtı tələbləri və təhlükəsizlik səbəbi haqqında məlumatlara əsaslanır
2. Yükün təbiəti haqqında məlumatlara əsaslanaraq, müştəri marşrutu, nəqliyyat növü barədə məlumat verir (birləşməsi)
3. Beynəlxalq yük (birdən çox ola bilər) birdəfəlik əsasda kotirovka (kvota) hazırlayır
4. Nəqliyyat, gömrük rəsmiləşdirilməsi və işlənmə tarifləri əsasında müştəri üçün təklif hazırlayır
5. Logistikanın düzgün işləməsi üçün lazım olan əlavə xidmətlər üçün təklif hazırlayır (sertifikatlar, icazələr).
Təlim nəticəsi 4: Saxlama variantları və nəqliyyat sığortaları hazırlayır və təklif edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Xüsusi göndərmənin hər hansı bir nəqliyyat mərhələsində saxlama tələb olunduğunu qiymətləndirir
2. Qiymət almaq üçün sığorta şirkətinə yük haqqında lazımı məlumatları verir
3. Sığorta şərtlərini, nəzərdə tutulan riskləri, çıxılmağı, qismən itkini, tam itkini, digər şərtləri və istisnaları şərh edir
4. Müştərilərə mallarının saxlanması və anbar idarə edilməsini təklif edir
Təlim nəticəsi 5: Logistika proseslərinin təkmilləşdirilməsində iştirak edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. İcra olunan yükləri, üzləşdiyiniz problemləri təhlil edir
2. Marşrutun təhlükəsizliyi, vaxtı və dəyəri ilə bağlı riskləri təhlil edir
3. Nəqliyyat növləri ilə bağlı riskləri təhlil edir
4. Nəqliyyat marşrutunun daha effektiv yollarını, nəqliyyat növlərini məsləhət verir

Modulun adı: Təhlükəli mallar, mühafizə və təhlükəsizlik
Modulun kodu: 16
<p>Modulun ümumi məqsədi:</p> <p>Modulun məqsədi, təhailalanlara təhlükəli yüklərin daşınmasını tənzimləyən qaydalar, təhlükəli yüklərin təsnifatı ilə bağlı lazımi bilik və məlumat verməkdir. Modul həmçinin nəqliyyat vasitələrində və konteynerlərdə tələb olunan plakatlar, etikətlər və müşayiət olunan simvollar, habelə təhlükəli yüklərin daşınması zamanı sənədləşmə tələbləri ilə bağlı məzmunu ehtiva edir. Təcrübəçi, məhsulun təsadüfən yayılması və ya tökülməsi halında müvafiq təcili yardım tədbirlərinin tələbləri ilə tanış olacaq.</p>
Təlim nəticəsi 1: Mallarla əlaqədar təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mallarla əlaqədar təhlükəsizlik qaydaları baxımından tənzimləyici çərçivəni təsvir edir
2. Müxtəlif nəqliyyat növləri üçün tətbiq olunan xüsusi qaydaları qeyd edir
3. Ən müasir normativ sənədlərə çıxışın necə təmin ediləcəyini izah edir
Təlim nəticəsi 2: Zərərin qarşısının alınması və zərərin minimuma endirilməsi üçün tədbirlər alır və izləyir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yüklərin zədələnməməsi üçün ümumi tədbirləri təsvir edir
2. Saxlama zamanı yüklərin zədələnməməsi üçün xüsusi tədbirləri təsvir edir
3. Göndərmədən əvvəl, işləmə zamanı və sonra zədələnməməsi üçün xüsusi tədbirləri təsvir edir
4. Nəqliyyat zamanı yüklərin zədələnməməsi üçün xüsusi tədbirləri təsvir edir
5. Zərərlərin qarşısını almaq və / və ya minimuma endirmək üçün daşımaların monitorinqi ilə əlaqədar hərəkətləri və prosesləri təsvir edir
Təlim nəticəsi 3: Təhlükəli malların təsvirini (sınıf və ya bölmə, qablaşdırma qrupu, uyğun göndərmə adı və BMT nömrəsi, təsdiq və ya istisna verilmədiyi təqdirdə qadağan edilir) hazırlayır
Qiymətləndirmə meyarları

1. BMT standartlarına uyğun olaraq təhlükəli yüklərin qiymətləndirilməsi meyarlarını və müvafiq xüsusiyyətlərini təsvir edir
2. Təhlükəli yüklərin müxtəlif siniflərini və onların xüsusiyyətlərini izah edir
3. Təhlükəli yüklərin və ya qadağan olunmuş əşyaların daşınması üçün icazə almaq prosesini təsvir edir
4. Hər bir təhlükəli yük sinfi üçün nümunələr verir
Təlim nəticəsi 4: Uyğun qablaşdırma materiallarını seçir (əmic, yastıqlama və s.)
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif qablaşdırma materiallarını və özünəməxsus xüsusiyyətlərini təsvir edir
2. Müəyyən mal növləri üçün lazım olan xassələri izah edir
3. Müəyyən göndərmə və daşıma tələbləri üçün lazım olan xüsusiyyətləri izah edir
4. Malları müəyyənləşdirin və seçilmiş uyğun qablaşdırma materialını təsvir edir
Təlim nəticəsi 5: Müvafiq işarələri müəyyən edir və işarələri tətbiq edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bütün tətbiq olunan işarələri təsvir edir
2. Hər bir işarənin unikal mənasını və xüsusiyyətlərini izah edir
3. Müvafiq işarələrin necə seçiləcəyini təsvir edir
4. Seçilmiş mallara uyğun işarələrin tətbiqini təsvir edir
Təlim nəticəsi 6: Müvafiq etiketləri müəyyən edir və tətbiq edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Bütün tətbiq olunan etiketləri təsvir edir
2. Hər bir etiketin unikal mənasını və xüsusiyyətlərini izah edir
3. Müvafiq etiketin necə seçiləcəyini təsvir edir
4. Seçilmiş mallara uyğun etiketlərin tətbiqini təsvir edir

Modulun adı: Logistikanın əsasları

Modulun kodu: 17

Modulun ümumi məqsədi:

Modulun məqsədi, təcrübəçinin bir şirkətin daha səmərəli istehsal məhsulu hazırlaması üçün iştirak etdiyi prosesləri bilməyin nə qədər vacib olduğunu anlamasıdır. Təcrübəçi, həm müəssisə daxilində, həm də müəssisə boyunca tətbiq tapan bir idarəetmə funksiyası olan logistika anlayışını anlayacaq. Modul, təcrübəçinin iş məqsədlərinə çatmaq üçün logistika və onun təyin olunmuş funksiyalarını vacib komponentlər kimi başa düşməsinə imkan verəcək. Təlimçi, şirkətlərin logistika sistemlərini əlaqələndirmək və birləşdirmək və müxtəlif maraqlı tərəflərin və müştərinin ehtiyaclarını nəzərə almaq üçün bilik və vasitələr əldə edəcək.

Təlim nəticəsi 1: Logistika inkişafını təşkilatlar daxilində və bütünlükdə vahid və dəyər qatan bir funksiya olaraq təsvir edir**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Təşkilat daxilində və bütünlükdə Təchizat zəncirinin bir hissəsi olaraq Logistikanın əhəmiyyətini anlayır
2. Logistikanın əsas komponentlərini təsvir edir
3. Logistikanın aktuallığını təsvir edir
4. Ümumi iş uğurunun açarı olaraq Logistika və təchizat zəncirini təsvir edir

Təlim nəticəsi 2: Logistikanın əsas və genişləndirilmiş funksiyalarını, məqsəd və vəzifələrini və logistikanın digər təşkilat şöbələri ilə necə qarşılıqlı əlaqədə**olduğunu başa düşür****Qiymətləndirmə meyarları**

1. Logistikanın funksiyasını izah edir
2. Müştəri xidməti funksiyasını və onun paylanması və logistika prosesinə doqquz ayrılmaz əlaqəsini göstərir
3. Əsas Məhsulu təsvir edir
4. Məhsul Ətrafını təsvir edir

Təlim nəticəsi 3: Logistika 7R -ni şərh edə və müxtəlif ssenarilərdə tətbiq edə bilir**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Təchizat zənciri funksiyası çərçivəsində müştəri xidmətinin yeddi hüququnu təsvir edir
2. Resursların yerləşdirilməsini təsvir edir
3. Logistika xərclərini satış dövriyyəsinin faizi olaraq göstərir

4. Əsas xidmət təsnifatını təsvir edir
Təlim nəticəsi 4: Logistika anlayışını bir təşkilatda dəyər qatan bir funksiya olaraq anlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Logistika və təchizat zəncirinin quruluşunu göstərir
2. Logistika və təchizat zənciri quruluşunun əsas komponentlərini təsvir edir
3. Qloballaşma və inteqrasiya xüsusiyyətlərini təsvir edir
4. Fiziki paylanma quruluşunun əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 5: Məhsulları daşımaq və müştərilərə vaxtında və səmərəli şəkildə çatdırmaq üçün lazım olan nəqliyyat xidmətlərini anlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. JIT (vaxtında) anlayışını təsvir edir
2. Logistika vasitəsi ilə rəqabət üstünlüyünü izah edir
3. Fiziki paylama kanallarının növlərini və quruluşlarını fərqləndirir
4. "İstehsalçıdan pərakəndə satış" anlayışının bütün kanal alternativlərini təsvir edir və göstərir
5. "Birbaşa çatdırılma" anlayışının bütün kanal alternativlərini təsvir edir və göstərir

Modulun adı: Anbar idarəçiliyi və müqavilə logistikası
Modulun kodu: 18
Modulun ümumi məqsədi: Malların saxlanması logistikanın vacib bir funksiyasıdır. Bu malların əməliyyat və qanuni tələblərə uyğun olaraq keyfiyyətə zəmanət verilməsi, saxlanması, köçürülməsi və çıxarılması ilə bağlıdır. Saxlama prosesi daxilində məlumat və material axınının bütün lazımi fəaliyyətləri mənimsənilməlidir. İş avadanlıqları və vəsaitləri sağlamlığın və ətraf mühitin mühafizəsinə, habelə müvafiq BG qaydalarına uyğun olaraq istifadə edilməlidir. Məlumat və ünsiyyət vasitələrinə və saxlama interfeyslərinə uyğun olaraq istifadə edilməlidir.
Təlim nəticəsi 1: Anbar işinin vəzifələrini bilir və saxlama növünə, yerləşməsinə, tikinti üsuluna və anbar sahibinə görə saxlama növlərini fərqləndirir
Qiymətləndirmə meyarları

1. Anbarın əhəmiyyətini və əsas məqsədini izah edir
2. İntinventarizasiya proseslərini təsvir edir
3. Anbar növlərini müəyyən edir
4. İntinventarizasiya nöqtələrinin növlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 2: Saxlama vasitələri ilə tanış olur və statik və dinamik saxlamaları fərqləndirir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Saxlama yerlərinin xüsusiyyətlərini izah edir
2. Statik saxlamanın əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
3. Dinamik saxlamanın əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
4. Saxlama üsullarını təsvir edir
Təlim nəticəsi 3: Saxlanacaq malların növü, keyfiyyəti, həcmi və çəkisi haqqında məlumat əldə edir və onları saxlamağa hazırlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stok anbarında tipik anbar funksiyalarını təsvir edir
2. Malların növünə, həcminə və çəkisinə görə anbardakı material axını göstərir
3. Qablaşdırmanın və vahid yüklərinin əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
4. Saxlama və işləmə sisteminin əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 4: Malları saxlama prinsiplərinə uyğun olaraq saxlayır və saxlamaları sənədləşdirir
Qiymətləndirmə meyarları
1. ABC analizini aparır
2. Pareto Qanununu təsvir edir
3. Saxlama prinsiplərini təsvir edir
4. Sənədləşmə prosesini təsvir edir
Təlim nəticəsi 5: Oğurluq və yanğından mühafizə üçün qabaqlayıcı tədbirlərdən istifadə edərək malları itkilərdən qoruyur və vəziyyətə uyğun reaksiya verir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Kanal xüsusiyyətlərini təsvir edir

2. Bazarın xüsusiyyətlərini təsvir edir
3. Uzun və qısa paylama kanallarını fərqləndirir
4. Məhsulların paylanmasını təsvir edir
5. Oğurluqla bağlı görüləcək profilaktik tədbirləri təsvir edir

Modulun adı: Logistika məlumat sistemləri
Modulun kodu: 19
Modulun ümumi məqsədi: Məlumat, Kommunikasiya və Texnologiya (İKT) şəffaf və problemsiz proses axını təmin etmək üçün yükdaşıma sənayesində tətbiq olunur. Modulun məqsədi, əl ilə kağız əsaslı prosesdən elektron sistemlərə keçidi anlamaqdır. Təcrübəçilər logistika xidmətlərini səmərəli şəkildə təqdim edən müəssisələr üçün daha yaxşı bir platform təmin etmək üçün logistika və ekspeditorluq sənayesində İKT tətbiqinin əhəmiyyətini öyrənəcəklər.
Təlim nəticəsi 1: Yükdaşıma və logistika şirkətlərinin istifadə etdiyi məlumat və kommunikasiya sistemlərini təsvir edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Tanıma sistemlərinin (barkodlaşdırma, radio tezliyinin eyniləşdirilməsi, GPS və POS) rollarını, istifadəsini və faydalarını aydın şəkildə təsvir edir

2. Logistika informasiya sisteminin komponentlərini müəyyən edir
3. Logistika informasiya sisteminin funksiyalarını və alt sistemlərini aydın şəkildə təsvir edir
4. Anbar İdarəetmə Sistemlərinin tətbiqini aydın şəkildə izah edir
5. Logistika və təchizat zəncirinin idarə edilməsində Elektron Məlumat Mübadiləsinin (EDI) istifadəsinin faydalarını müəyyən edir
Təlim nəticəsi 2: Avadanlıq və proqram sistemlərinin xüsusiyyətlərini, əməliyyat sistemlərini, standart proqram təminatını və şirkətin xüsusi proqramlarını təsvir edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Tanıma sistemlərində istifadə olunan əsas aparat sistemlərini müəyyən edir
2. Müştəri cavab sisteminin (CRS) əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir

3. İnt inventar idarəetmə sisteminin (IMS) əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
4. Nəqliyyat idarəetmə sisteminin (TMS) əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
5. Anbar idarəetmə sisteminin (WMS) əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 3: Logistika və təchizat zəncirində istifadə olunan müxtəlif İKT sistemlərinin faydalarını və çatışmazlıqlarını müəyyən edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Təchizat zəncirinin idarə edilməsində istifadə olunan müxtəlif İKT sistemlərinin real həyat nümunələrindən istifadə edərək sübut edilmiş faydalarını müəyyən edir
2. Təchizat zəncirinin idarə edilməsində istifadə olunan müxtəlif İKT sistemlərinin sübut edilmiş çatışmazlıqlarını real həyat nümunələrindən istifadə edərək müəyyən edir
3. Logistikada istifadə üçün effektiv İKT sistemləri təklif edir
Təlim nəticəsi 4: Müəyyən bir müəssisə üçün uyğun elektron ödəniş sistemini seçir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ən azı beş elektron ödəniş üsulunu müəyyən edir
2. Təhlükəsiz elektron ödənişlər üçün əsas tələbləri müəyyən edir
3. Verilmiş iş parametrləri üçün ən uyğun elektron ödəniş şlüzünü seçir
Təlim nəticəsi 5: Yük göndərmə əməliyyatını başa çatdırmaq üçün xüsusi texnologiyalardan istifadə edir
Qiymətləndirmə meyarları
1. Xüsusi bir yük göndərmə əməliyyatı üçün təsirli İKT texnologiyalarını müəyyən edir
2. İKT texnologiyalarından istifadə edərək malları verilmiş iki nöqtə arasında ən səmərəli şəkildə nəql edir
3. Yükdaşıma əməliyyatının tamamlanması üçün atılan addımlar, İKT texnologiyaları və istifadə olunan nəqliyyat növləri, müəyyən edilmiş çətinliklər və təkmilləşdirmə üçün tövsiyələr haqqında təqdimat hazırlayır

Modulun adı: Biznes mühasibatlığının əsasları

Modulun kodu: 20

Modulun ümumi məqsədi:

Mühasibat uçotunun əsas anlayışları öyrədilir. Mühasibat, bir müəssisənin dəyər axınlarını qeyd edən, onları şəffaf edən və beləliklə qərar verməyə əsas verən bir sistem olaraq təqdim olunur. İntinventarlaşdırma və səhmdarların köməyi ilə kapital müqayisəsi əsasında mənfəət müqayisəsi aparılır. Sonra balans hesabatı təqdim olunur və iş əməliyyatlarını vaxtında qeyd etmək üçün müvafiq hesablara bölünür. Biznes uçotunun əsas komponenti mənfəət və zərər əməliyyatlarının təqdimatı və yerləşdirilməsidir. Bu çərçivədə bitmiş məhsulların və yarımçıq qalan istehsal ehtiyatlarının dəyişməsi, həmçinin amortizasiya oluna bilən əsas vəsaitlərin amortizasiyası ilə məşğul olur. Nəzarətin əsasları çərçivəsində məqsəd əməliyyat xərclərini və gəliri (xərclər və xidmətlər) qeyd etmək və qiymətləndirmək, əməliyyat nəticəsini təyin etmək və istehsal olunan məhsulları hesablamaqdır. Tam xərclərə əsaslanan bu fikir, töhfə marjasının hesablanması əsas xüsusiyyətləri ilə tamamlanır və həll imkanları bütün qısamüddətli iş qərarlarından üstündür. Bu kontekstdə sırf arifmetik aspektlərə əlavə olaraq, məlumat, nəzarət və planlaşdırma vasitəsi kimi xərclərin uçotunun rolu vurğulanır.

Təlim nəticəsi 1: Mühasibat uçotu sahəsində əsas terminləri anlayır**Qiymətləndirmə meyarları**

1. 15 əsas mühasibat terminini düzgün müəyyən edir
2. Mühasibat bərabərliyi düsturunu aydın şəkildə izah edir
3. Mühasibat uçotunda qeydə alınacaq tipik əməliyyatları müəyyən edir

Təlim nəticəsi 2: Gəliri, aktivləri, kapital xərclərini və mənfəəti hesablayır**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəyyən dövr üçün bir müəssisənin gəlirini hesablayır
2. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəyyən dövr üçün bir müəssisənin ümumi aktivlərini hesablayır
3. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəyyən dövr üçün bir müəssisənin kapital xərclərini hesablayır
4. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəyyən dövr üçün bir müəssisənin mənfəətini hesablayır

Təlim nəticəsi 3: Mühasibat qeydlərini – üç əsas sənədi (Gəlir hesabatı, Balans hesabatı, Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat) hazırlayır**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəssisənin gəlir hesabatını hazırlayır

2. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəssisənin balans cədvəlini hazırlayır
3. Verilən məlumatlardan istifadə edərək müəssisənin pul axını hesabatını hazırlayır
Təlim nəticəsi 4: Fərqli mühasibat uçotu və nəzarət proqram həllərini anlayır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mühasibat uçotunda istifadə olunan proqram həllərinin əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
2. Əmək haqqı proqramının əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
3. Ödəniş şüzlərinin əsas xüsusiyyətlərini təsvir edir
Təlim nəticəsi 5: Bir biznes bank hesabı açır
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müəyyən bir iş əməliyyatı üçün hesab növünü müəyyən edir
2. Bank hesabı açmaq üçün şirkətin onlayn kabineti vasitəsilə İqtisadiyyat Nazirliyinin Vergi İdarəsinə (bir pəncərə) müraciət edir
3. Bir biznes bank hesabının istifadəsini təsvir edir

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş “Ana dilində ünsiyyət” səriştəsi “Azərbaycan dili”, “Xarici dildə ünsiyyət” səriştəsi “Xarici dil”, “İnformasiya texnologiyaları” səriştəsi “İnformatika”, “Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə” səriştəsi isə “Riyaziyyat” fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə “Azərbaycan dili - dövlət dili kimi”;
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə “Xarici dil”, “Fiziki tərbiyə”.
 - 2.3. “İnformatika” fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində “İnformatika” fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. “Xarici dil” fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğunun nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları “əsas xarici dil” əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında” qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə “Peşə təhsili haqqında” qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər

təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.

8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat” (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.

10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.

11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərində seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.

12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə

həftədə 2 (iki) saat olmaqla “Stem” fənni əlavə olaraq tədris olunur.